SUUNTAVIIVAT

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT,

annettu 2 päivänä elokuuta 2012,

eurojärjestelmän rahoitusoperaatioihin sekä vakuuskelpoisuuteen liittyvistä väliaikaisista lisätoimenpiteistä ja suuntaviivojen EKP/2007/9 muuttamisesta

(EKP/2012/18)

(2012/476/EU)

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 127 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön ja erityisesti sen 3.1 artiklan ensimmäisen luetelmakohdan sekä 5.1, 12.1, 14.3 ja 18.2 artiklan,

sekä katsoo seuraava:

(1) Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 18.1 artiklassa määrätään, että Euroopan keskuspankki (EKP) ja niiden jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joiden rahayksikkö on euro, voivat tehdä luottotoimia luottolaitosten ja muiden markkinaosapuolten kanssa ja että luottoa annettaessa vakuuksien on oltava riittävät. Eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä 20 päivänä syyskuuta 2011 annettujen suuntaviivojen EKP/2011/14 [1] liitteessä I määritellään yleisehdot, mukaan lukien eurojärjestelmän luottotoimissa käytettävien vakuuksien vakuuskelpoisuusehdot, joiden perusteella EKP ja kansalliset keskuspankit ovat valmiita toteuttamaan luottotoimia.

(2) EKP:n neuvosto päätti 8 päivänä joulukuuta 2011 ja 20 päivänä kesäkuuta 2012 tehostettua luottotukea koskevista lisätoimenpiteistä pankkien antolainauksen ja likviditeetin edistämiseksi euroalueen rahamarkkinoilla; näihin kuuluvat myös eurojärjestelmän rahoitusoperaatioihin sekä vakuuskelpoisuuteen liittyvistä väliaikaisista toimenpiteistä 14 päivänä joulukuuta 2011 annetussa päätöksessä EKP/2011/25 [2] säädetyt toimenpiteet. Lisäksi raha-, rahoituslaitos- ja rahoitusmarkkinatilastoista 1 päivänä elokuuta 2007 annetuissa suuntaviivoissa EKP/2007/9 [3] olevat viittaukset velvoiteprosenttiin olisi linjattava vähimmäisvarantojen soveltamisesta 12 päivänä syyskuuta 2003 annettuun asetukseen (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9) [4] asetuksella (EU) N:o 1358/2011 [5] tehtyjen muutosten mukaisiksi.

(3) Kansallisia keskuspankkeja ei pitäisi velvoittaa hyväksymään eurojärjestelmän luottotoimissa vakuudeksi vakuuskelpoisia pankkien joukkovelkakirjoja, joiden takaajana on Euroopan unionin / Kansainvälisen valuuttarahaston ohjelman kohteena oleva jäsenvaltio tai jäsenvaltio, jonka luottoriskinarviointi ei täytä eurojärjestelmän luottokelpoisuusvaatimusten mukaista hyvän luottokelpoisuuden vähimmäisvaatimusta, siten kuin siitä määrätään päätöksessä EKP/2011/25.

(4) Päätöksellä EKP/2011/25 tarkistettiin suuntaviivojen EKP/2011/14 liitteessä I olevassa 6.2.3.2 kohdassa vahvistettua poikkeusta läheisten sidosten kiellosta sellaisten valtion takaamien pankkien joukkovelkakirjojen osalta, joita vastapuoli käyttää omaan käyttöön vakuutena.

(5) Eurojärjestelmän luottotoimiin osallistuvilla vastapuolilla pitäisi olla EKP:n neuvoston ennakkohyväksynnän saatuaan poikkeustapauksissa mahdollisuus lisätä niiden valtion takaamien pankkien joukkovelkakirjojen omaa käyttöä, jotka niillä oli 3 päivänä heinäkuuta 2012. Ennakkohyväksyntää koskeviin pyyntöihin olisi liitettävä rahoitussuunnitelma.

(6) Päätös EKP/2011/25 on korvattava näillä suuntaviivoilla, jotka kansallisten keskuspankkien pitäisi panna täytäntöön sopimus- ja sääntelyjärjestelyissään.

[1] EUVL L 331, 14.12.2011, s. 1.
[2] EUVL L 341, 22.12.2011, s. 65.
[3] EUVL L 341, 27.12.2007, s. 1.
[4] EUVL L 250, 2.10.2003, s. 10.
[5] Vähimmäisvarantojen soveltamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9) muuttamisesta 14 päivänä joulukuuta 2011 annettu Euroopan keskuspankin asetus (EU) N:o 1358/2011 (EUVL L 338, 21.12.2011, s. 51).

(7) Näissä suuntaviivoissa vahvistettuja lisätoimenpiteitä olisi sovellettava väliaikaisesti, kunnes EKP:n neuvosto katsoo, ettei niitä enää tarvita rahapolitiikan välittymismekanismin tarkoituksenmukaisen toiminnan varmistamiseksi,

ON HYVÄKSYNYT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

1 artikla

Rahoitusoperaatioihin ja vakuuskelpoisuuteen liittyvät lisätoimenpiteet

1. Tässä päätöksessä vahvistettuja eurojärjestelmän rahapoliittisia operaatioita ja vakuuskelpoisuutta koskevia sääntöjä sovelletaan yhdessä suuntaviivojen EKP/2011/14 kanssa.

2. Mikäli näiden suuntaviivojen ja suuntaviivojen EKP/2011/14 säännökset, sellaisina kuin kansalliset keskuspankit ovat panneet ne täytäntöön kansallisella tasolla, poikkeavat toisistaan, sovelletaan ensin mainittuja. Kansalliset keskuspankit soveltavat edelleen kaikkia suuntaviivojen EKP/2011/14 säännöksiä muuttamattomina, ellei näissä suuntaviivoissa säädetä toisin.

2 artikla

Mahdollisuus tiettyjen pitkäaikaisten rahoitusoperaatioiden päättämiseen tai muuttamiseen

Eurojärjestelmä voi päättää, että vastapuolilla on tietyin edellytyksin mahdollisuus pienentää joidenkin pitkäaikaisten rahoitusoperaatioiden määrää tai päättää ne ennen eräpäivää. Tällaiset edellytykset julkaistaan asianomaisessa huutokauppailmoituksessa tai muulla eurojärjestelmän asianmukaiseksi katsomalla tavalla.

3 artikla

Eräiden muiden omaisuusvakuudellisten arvopaperien hyväksyminen

1. Vakuuskelpoisia eurojärjestelmän rahapoliittisissa operaatioissa ovat – sellaisten omaisuusvakuudellisten arvopaperien lisäksi, jotka ovat suuntaviivojen EKP/2011/14 liitteessä I olevan 6 luvun mukaan vakuuskelpoisia – myös omaisuusvakuudelliset arvopaperit, jotka eivät täytä suuntaviivojen EKP/2011/14 liitteessä I olevassa 6.3.2 kohdassa vahvistettuja luottokelpoisuusvaatimuksia mutta jotka muutoin täyttävät suuntaviivoissa EKP/2011/14 vahvistetut omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskevat vakuuskelpoisuusvaatimukset ja joilla on kaksi vähintään kolmen B:n luottoluokitusta [1] liikkeeseenlaskun yhteydessä ja aina sen jälkeen. Niiden on lisäksi täytettävä kaikki seuraavat vaatimukset:

a) Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden vakuutena olevien kassavirtaa synnyttävien omaisuuserien on kuuluttava johonkin seuraavista arvopaperiluokista: i) asuntolainat (residential mortgage), ii) lainat pienille ja keskisuurille yrityksille, iii) liikekiinteistölainat, iv) autolainat, v) leasing ja vi) kulutusluotot;

b) kassavirtaa synnyttävät omaisuuserät eivät saa kuulua eri arvopaperiluokkiin;

c) omaisuusvakuudellisten arvopapereiden vakuutena oleviin kassavirtaa synnyttäviin omaisuuseriin ei saa kuulua lainoja, jotka kuuluvat johonkin seuraavista ryhmistä:

i) ovat järjestämättömiä omaisuusvakuudellisen arvopaperin liikkeeseenlaskun yhteydessä;

ii) ovat järjestämättömiä hetkenä, jona ne omaisuusvakuudellisen arvopaperin juoksuajan aikana liitetään omaisuusvakuudelliseen arvopaperiin, esim. kassavirtaa synnyttäviä omaisuuseriä vaihdettaessa tai korvattaessa;

iii) ovat strukturoituja, syndikoituja tai vipulainoja minä tahansa ajankohtana;

d) omaisuusvakuudelliseen arvopaperiin liittyvissä sopimusasiakirjoissa on oltava sääntöjä hallinnoinnin jatkuvuudesta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin omaisuusvakuudellisiin arvopapereihin, joilla on kaksi vähintään yhden A:n luottoluokitusta [2], sovelletaan 16 prosentin suuruista markkina-arvon aliarvostusta.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin omaisuusvakuudellisiin arvopapereihin, joilla ei ole kahta vähintään yhden A:n luottoluokitusta, sovelletaan seuraavia markkina-arvon aliarvostusprosentteja: a) omaisuusvakuudellisiin arvopapereihin, joiden vakuutena on liikekiinteistölainoja, sovelletaan 32 prosentin suuruista markkina-arvon aliarvostusta; b) kaikkiin muihin omaisuusvakuudellisiin arvopapereihin sovelletaan 26 prosentin suuruista markkina-arvon aliarvostusta.

4. Vastapuoli ei saa toimittaa vakuudeksi omaisuusvakuudellisia arvopapereita, joiden vakuuskelpoisuus perustuu 1 kohtaan, jos se tai siihen läheisesti sidoksissa oleva kolmas osapuoli toimii korkosuojauksen tarjoajana omaisuusvakuudellisen arvopaperin osalta.

5. Kansallinen keskuspankki voi eurojärjestelmän rahapoliittisissa operaatioissa hyväksyä vakuudeksi omaisuusvakuudellisia arvopapereita, joiden vakuutena on asuntolainoja tai lainoja pienille ja keskisuurille yrityksille tai molempia ja jotka eivät täytä suuntaviivojen EKP/2011/14 liitteessä I olevassa 6.3.2 kohdassa vahvistettuja luottokelpoisuusvaatimuksia ja edellä 1 kohdan a–d alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia mutta jotka muutoin täyttävät kaikki suuntaviivoissa EKP/2001/14 vahvistetut omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskevat vakuuskelpoisuusvaatimukset ja joilla on kaksi vähintään kolmen B:n luottoluokitusta. Tämä koskee ainoastaan ennen 20 päivää kesäkuuta 2012 liikkeeseen laskettuja omaisuusvakuudellisia arvopapereita, ja näihin omaisuusvakuudellisiin arvopapereihin sovelletaan 32 prosentin suuruista markkina-arvon aliarvostusta.

[1] Kolmen B:n luokitus tarkoittaa vähintään Moody's-luokitusta "Baa3", Fitch- tai Standard & Poor -luokitusta "BBB-" tai DBRS-luokitusta "BBB".

[2] Yhden A:n luokitus tarkoittaa vähintään Moody's-luokitusta "A3", Fitch- tai Standard & Poor -luokistusta "A-" tai DBRS-luokitusta "AL".

6. Tässä artiklassa käytetään seuraavia määritelmiä:

1) käsite 'asuntolainat' (residential mortgage) kattaa kiinteistövakuudellisten asuntolainojen lisäksi asuinkiinteistölainat, joiden vakuutena on takaus (ilman kiinteistövakuutta), edellyttäen että takaaja on maksuvelvollinen heti maksukyvyttömyystilanteessa. Takaus voi perustua erityyppisiin sopimusjärjestelyihin, esim. vakuutussopimuksiin, edellyttäen että takaajana on julkisen sektorin yhteisö tai virallisen valvonnan alainen rahoituslaitos. Tällaisessa takauksessa takaajan luottoluokituksen on täytettävä eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon luokan 3 vaatimukset koko transaktion juoksuajan;

2) käsitteillä 'pieni yritys' ja 'keskisuuri yritys' tarkoitetaan oikeudellisesta muodosta riippumatta yksikköä, joka harjoittaa taloudellista toimintaa ja jonka ilmoitettu liikevaihto tai, jos yksikkö on osa konsernia, jonka konsernin liikevaihto on vähemmän kuin 50 miljoonaa euroa;

3) käsite 'järjestämätön laina' kattaa lainat, joiden kohdalla korkojen tai pääoman maksu on vähintään 90 päivää myöhässä ja velallinen on luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY ([1]) liitteessä VII olevassa 44 kohdassa määritetyllä tavalla maksukyvytön, tai jos on perusteltua aihetta epäillä, että täysimääräistä maksua ei saada;

4) 'strukturoidulla lainalla' tarkoitetaan rakennetta, johon kuuluu lainasaamisia, joilla on muita saamisia huonompi etuoikeus;

5) 'syndikoidulla lainalla' tarkoitetaan rahoittajaryhmän, ns. rahoittajasyndikaatin, antamaa lainaa;

6) 'vipulainalla' tarkoitetaan yritykselle, jonka velkaantumisaste on jo huomattava, annettavaa lainaa, esim. buy-out- tai muun yritysoston rahoittamiseksi, jolla ostetaan velallisena olevan yrityksen osakkeita;

7) 'hallinnoinnin jatkuvuutta koskevilla säännöillä' tarkoitetaan omaisuusvakuudellista arvopaperia koskevissa oikeudellisissa asiakirjoissa olevia sääntöjä, joilla varmistetaan, että hallinnoijan maksu- tai toimintakyvyttömyys ei johda hallinnoinnin päättymiseen, ja jotka sisältävät säännöksiä sijaan tulevan hallinnoijan nimittämisen käynnistämisestä sekä korkean tason toimintasuunnitelmasta, jossa määritellään käytännön toimenpiteet, joihin sijaan tulevan hallinnoijan nimittämisen jälkeen on ryhdyttävä sekä se, miten lainojen hallinnointi siirretään.

4 artikla

Eräiden muiden lainasaamisten hyväksyminen

1. Kansalliset keskuspankit voivat hyväksyä eurojärjestelmän rahapoliittisissa operaatioissa vakuudeksi lainasaamisia, jotka eivät täytä eurojärjestelmän vakuuskelpoisuusvaatimuksia.

2. Kansalliset keskuspankit, jotka päättävät hyväksyä 1 kohdassa tarkoitettuja lainasaamisia, vahvistavat tätä tarkoitusta varten vakuuskelpoisuusvaatimukset ja riskienhallintamenetelmät yksilöimällä poikkeamat suuntaviivojen EKP/2011/14 liitteessä I mainituista vaatimuksista. Tällaisiin vakuuskelpoisuusvaatimuksiin ja riskienhallintamenetelmiin on sisällyttävä edellytys, jonka mukaan lainasaamisiin sovelletaan vakuuskelpoisuusvaatimukset ja riskienhallintamenetelmät vahvistavan kansallisen keskuspankin jäsenvaltion lainsäädäntöä. Vakuuskelpoisuusvaatimukset ja riskienhallintamenetelmät edellyttävät EKP:n neuvoston ennakkohyväksyntää.

3. Kansalliset keskuspankit voivat poikkeustapauksissa EKP:n neuvoston ennakkohyväksynnän saatuaan hyväksyä lainasaamisia a) jonkin toisen kansallisen keskuspankin 1 ja 2 kohdan nojalla vahvistamien vakuuskelpoisuusvaatimusten ja riskinhallintamenetelmien mukaisesti; tai b) jos näihin lainasaamisiin sovelletaan jonkin muun jäsenvaltion kuin sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, johon lainasaamisen hyväksyvä kansallinen keskuspankki on sijoittautunut.

4. Toinen kansallinen keskuspankki antaa apua kansalliselle keskuspankille, joka hyväksyy lainasaamisia 1 kohdan nojalla, ainoastaan siinä tapauksessa, että tästä on sovittu näiden kahden kansallisen keskuspankin välillä ja EKP:n neuvosto on hyväksynyt tämän etukäteen.

5 artikla

Eräiden valtion takaamien pankkien joukkovelkakirjalainojen hyväksyminen

1. Kansalliset keskuspankit eivät ole velvollisia hyväksymään eurojärjestelmän luottotoimissa vakuudeksi vakuuskelpoisia pankkien joukkovelkakirjalainoja, joiden takaajana on Euroopan unionin / Kansainvälisen valuuttarahaston ohjelman kohteena oleva jäsenvaltio tai jäsenvaltio, jonka luottoriskinarviointi ei täytä jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien liikkeeseenlaskijoihin ja takaajiin sovellettavaa eurojärjestelmän luottokelpoisuusvaatimusten mukaista hyvän luottokelpoisuuden vähimmäisvaatimusta, josta säädetään suuntaviivojen EKP/2011/14 liitteessä I olevassa 6.3.1 ja 6.3.2 kohdassa.

2. Kansalliset keskuspankit ilmoittavat EKP:n neuvostolle mahdollisista päätöksistään olla hyväksymättä vakuudeksi 1 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita.

3. Vastapuolet saavat eurojärjestelmän luottotoimissa antaa vakuudeksi itse liikkeeseen laskemiaan ja ETA-maan veronkantoon oikeutetun julkisen viranomaisen takaamia pankkien joukkovelkakirjoja tai siihen läheisesti sidoksissa olevan yhteisön liikkeeseen laskemia tällaisia joukkovelkakirjoja enintään 3 päivänä heinäkuuta 2012 jo vakuudeksi annettujen tällaisten joukkovelkakirjojen nimellisarvoon asti.

4. EKP:n neuvosto voi poikkeustapauksissa myöntää poikkeuksia 3 kohdassa vahvistetusta vaatimuksesta. Poikkeusta koskevaan pyyntöön on liitettävä rahoitussuunnitelma.

([1]) EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1.

6 artikla

Tarkistaminen

Kansalliset keskuspankit toimittavat EKP:lle viimeistään 14 päivänä elokuuta 2012 yksityiskohdat näiden suuntaviivojen 1–5 artiklan noudattamista varten laatimistaan asiakirjoista ja käyttämistään keinoista.

7 artikla

Suuntaviivojen EKP/2007/9 muuttaminen

Korvataan liitteessä III olevassa 5 osassa taulukon 2 jälkeinen kohta seuraavasti:

”***Kiinteämääräisen vähennyksen laskeminen valvontaa varten (R6):***

Kiinteämääräinen vähennys: Vähennystä sovelletaan kaikkiin luottolaitoksiin. Kukin luottolaitos tekee kiinteämääräisen enimmäisvähennyksen, jolla on tarkoitus vähentää erittäin pienten varantovelvoitteiden hallinnoinnista aiheutuvia kustannuksia. Jos [varantopohja × velvoiteprosentti] on pienempi kuin 100 000 euroa, kiinteämääräinen vähennys on yhtä suuri kuin [varantopohja × velvoiteprosentti]. Jos [varantopohja × velvoiteprosentti] on suurempi tai yhtä suuri kuin 100 000 euroa, kiinteämääräinen vähennys on 100 000 euroa. Laitokset, jotka saavat antaa konsolidoitua varantopohjaansa koskevia tilastotietoja ryhmänä (siten kuin asetuksen (EY) N:o 25/2009 (EKP/2008/32) liitteessä III olevan 2 osan 1 jaksossa on määritelty), pitävät vähimmäisvarantoja ryhmän yhden sellaisen laitoksen välityksellä, joka toimii yksinomaan näiden laitosten välittäjänä. Vähimmäisvarantojen soveltamisesta 12 päivänä syyskuuta 2003 annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9) (*) 11 artiklan mukaisesti jälkimmäisessä tapauksessa ainoastaan ryhmä kokonaisuutena on oikeutettu kiinteämääräisen vähennyksen tekemiseen.

Vähimmäisvarantovaatimus lasketaan seuraavasti:

Vähimmäisvarantovaatimus = varantopohja × velvoiteprosentti – kiinteämääräinen vähennys

Sovelletaan asetuksen (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9) mukaisia velvoiteprosentteja.

(*) EUVL L 250, 2.10.2003, s. 10.”

8 artikla

Voimaantulo

Nämä suuntaviivat tulevat voimaan kahden päivän kuluttua niiden antamisesta.

Niitä sovelletaan 14 päivästä syyskuuta 2012.

9 artikla

Osoitus

Nämä suuntaviivat on osoitettu kaikille eurojärjestelmän keskuspankeille.

Tehty Frankfurt am Mainissa 2 päivänä elokuuta 2012.

EKP:n neuvoston puolesta

EKP:n puheenjohtaja

Mario DRAGHI